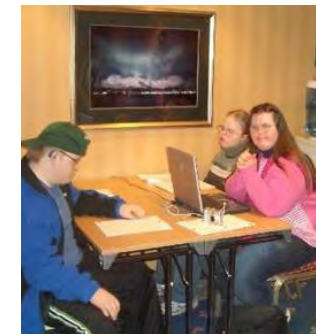
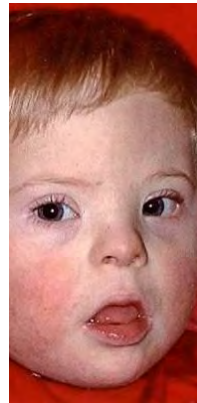

En norsk studie över tid från barn til vuxen

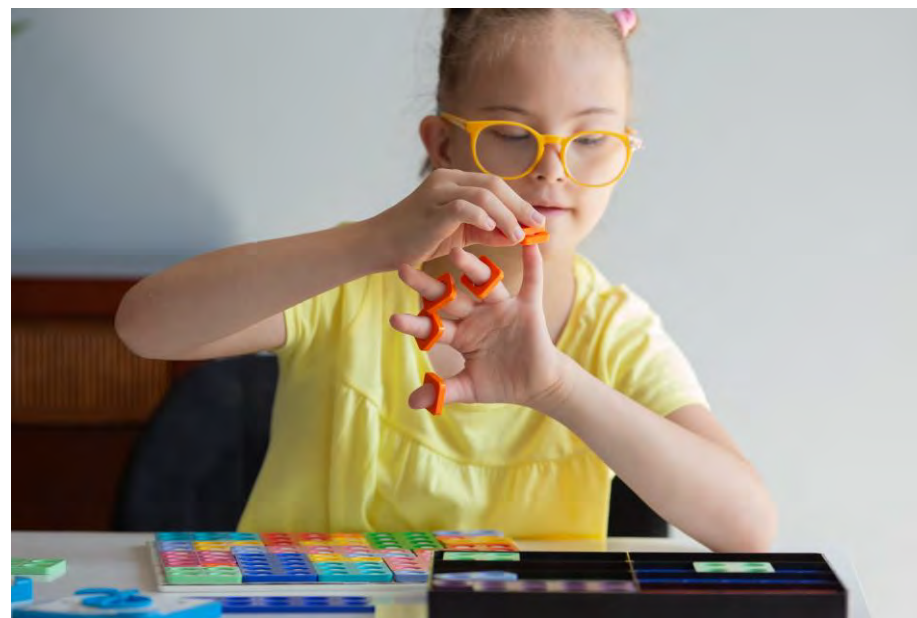

Prosjekt: Fra barn til ung voksen

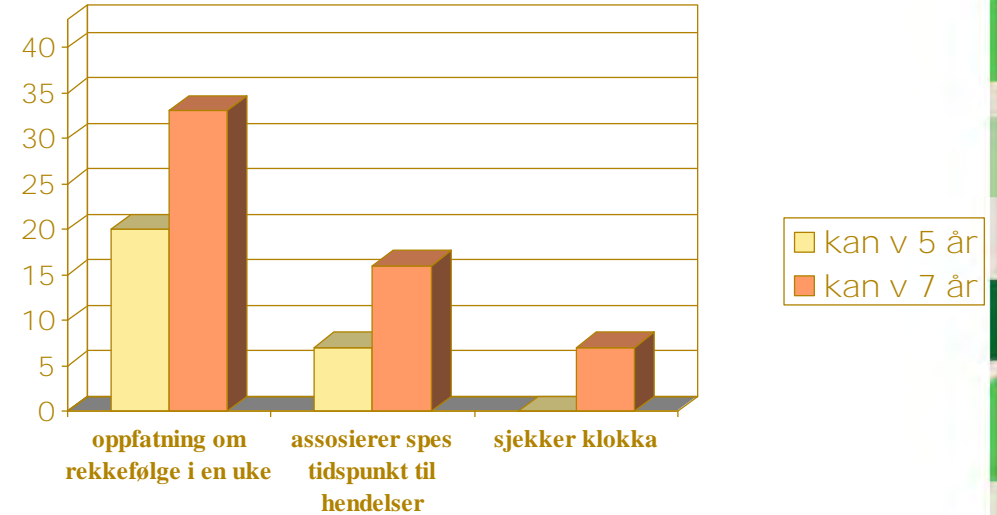
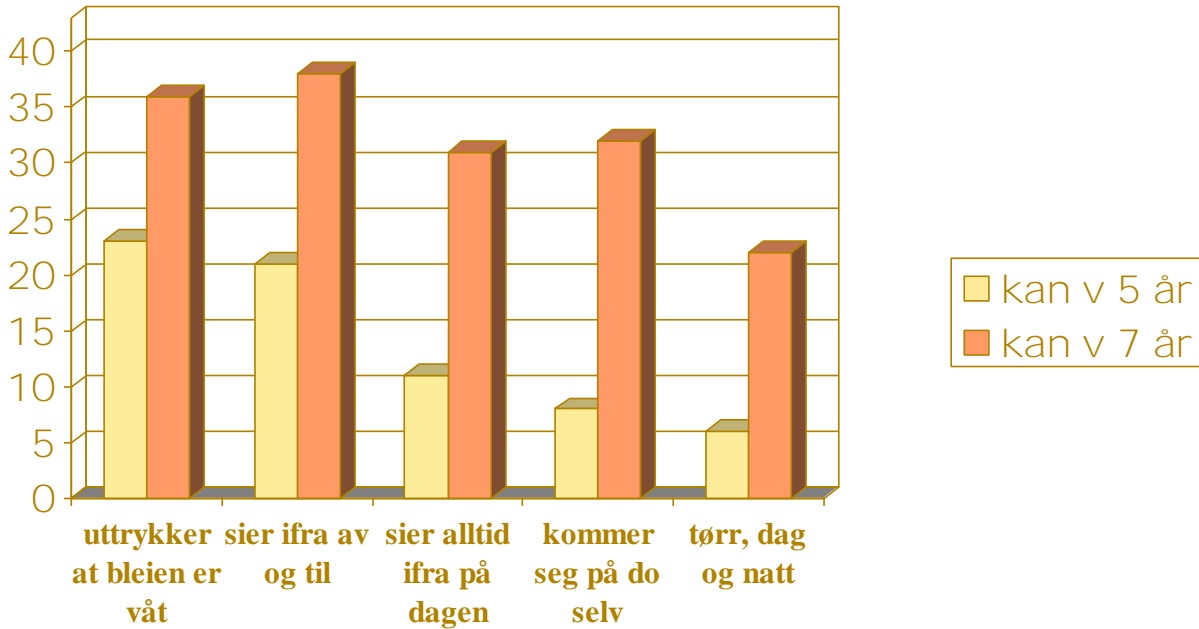
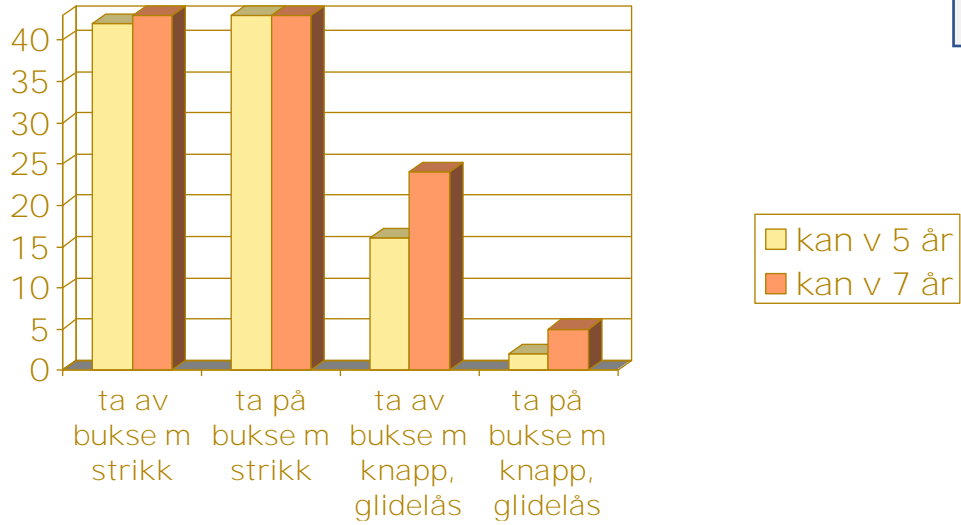
- Alderskohort 62 barn, 43 inkludert, 70% av nasjonal kohort
- Overordnet fokus på inkludering, deltakelse og mestring
- Ulike temaer i studier ved 5, 7, 10, 14 og 17, 21 og 25 år
- Ulike informanter på ulike studier: foreldre, barna/ungdommene/de unge voksne, lærere og assistenter
- Tverrprofesjonell forskningsgruppe – ulik kompetanse
- Publikasjonsliste er lagt ved

Ferdigheter – mestring

- Kartlegging av ferdigheter ved 5, 7 og 14 år
- PEDI: Pediatric Evaluation of Disability Inventory
- Stor variasjon, mindre like med økt alder
- Langsom og langvarig utvikling
- Ferdigheter som utfordrer mestring
  - Språk
  - Finmotorikk
  - Blære, tarm
  - Tidsoppfattelse

Eksempler fra 5 og 7 års alder

Hele skoleforløpet – survey

- Den norske skolen
  - inkludering på nærskoler i vanlige klasser, svært få spesialskoler
- Survey: alle skoletrinnene, faglig innhold og sosial deltakelse
  - Barneskole, ungdomsskole og videregående
- Foreldrenes beskrivelser av 20 elever (med ulik funksjonsprofil)
  - 17 elever på nærskole i vanlige skoleklasser, 3 i spesialskole
- Tendenser
  - Assistenter med lite utdanning
  - Barneskoletrinnet: trivsel, tilhørighet, godt faglig og sosialt (inkludert)
  - Antall spesialpedagoger halvert fra barne- til ungdomsskole
  - Færre skolebøker og mindre lekser etter barneskoletrinnet
  - Fra inkludering til segregering, «en vei ut av jevnalder-miljøet»
  - Tilrettelagte klasser på videregående, stor faglig variasjon

Deltakelse i aktiviteter på fritid

Hvilke aktiviteter driver ungdommene med på fritiden og hva karakteriserer disse?

Kvalitativ studie: Semi-strukturert intervju med foreldre, 38 ungdommer på 14 år

Resultater

- Et mangfold av fritidsaktiviteter. Stor variasjon
- Stor deltakelse i fysiske aktiviteter
- Mye aktivitet på egenhånd. Lite venner
- Lite bruk av assistenter/støtte
- Mye aktivitet med foreldre og familie

Fritid – egen opplevelse

Hvordan opplever ungdommene sin deltakelse i aktiviteter på fritid og hva er betydningsfullt?

Kvalitativ studie: 22 unge voksne, 17 år gamle

Individuelle intervjuer støttet gjennom bruk av egne bilde og feltobservasjoner

Resultater

- Driver med mye av det samme som norsk ungdom, og holder seg mye hjemme. Fornøyde og mestrer
- En vesentlig forskjell fra norsk ungdom: Ingen venner hjemme, og behov for støtte for å delta i ulike aktiviteter
- Vennskap og mønster i sosial deltakelse

Overgang til voksenliv

22 år (n=8)

Om unge voksne og deres tanker om livskvalitet og trivsel

Viktige temaer er:

- Arbeid etter interesse og evne
- Aktivt og sosialt liv
- Et trygt sted å bo
- Bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi

Overgang til voksenliv

Kilder til:

Livskvalitet
Trivsel

Spørsmål og
diskusjon

Liste over publikasjoner

- Dolva, Coster & Lilja (2004). Functional performance in children with Down syndrome. *American Journal of Occupational Therapy*, 58(6), 612-629.
- Dolva & Aalandslid (red) (2006). Skolestart med muligheter. Om skolestart for barn med Down syndrom. Bergen: Skauge forlag.
- Dolva, Lilja & Hemmingsson (2007). Functional performance characteristics associated with postponed school entry. *American Journal of Occupational Therapy*, 62(4), 414-420.
- Dolva, Einang & Aalandslid (2007). Skolestart med muligheter for med god læring med innhold og mening. *Spesialpedagogikk* 3, 37-47.
- Dolva, Hemmingsson, Gustavsson & Borell (2010). Children with Down syndrome in mainstream schools: Peer interaction in activities. *European Journal of Special Needs Education*, 25(3), 283-294.
- Dolva, Gustavsson, Borell & Hemmingsson (2011). Facilitating peer interaction - support to children with Down syndrome in mainstream schools. *European Journal of Special Needs Education* 26(2), 201-213.
- Dolva (2011). Samhandlingens kraft – barns deltakelse i «en skole for alle». *Ergoterapeuten* 3, 28-33.
- Dolva, Kollstad & Kleiven (2013). Fritidsaktivitet for ungdom med utviklingshemming – hvilke muligheter blir brukt? *Ergoterapeuten*, 6, 36-43.
- Dolva, Kollstad & Kleiven (2014). Actual leisure participation of Norwegian adolescents with Down syndrome. *Jour of Intellectual Disabilities* 18(2), 150-75.
- Kollstad, Dolva & Kleiven (2015). Independent and supported physical leisure activities of adolescents with Down syndrome. *Ergoterapeuten*, 5, 38-47.
- Kollstad, Dolva, Kleiven (2015). Bokkap. I Midtsundstad & Bliksvær. Fritid for utviklingshemmede. Fagbokforlaget.
- Dolva, Kollstad & Kleiven (2016). Beretninger om fritid – fra ungdom med utviklings-hemming. *Spesialpedagogikk*, 1, 59-71.
- Dolva, Kollstad & Kleiven (2019). Friendships and patterns of social leisure participation among Norwegian adolescents with Down syndrome. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities* DOI: 10.1111/jar.12609
- Dolva & Kleiven (2019). Development of Functional performance in Children with Down Syndrome: A Longitudinal Age-Cohort Study Applying the PEDI Domains. *International Journal of Disability, Development & Education*, doi.org/10.1080/1034912X.2019.1650901
- Dolva, Jevne & Kollstad (2019). Et skoleforløp for elever med Downs syndrom. *Spesialpedagogikk*, 3, 59-69.
- Solheim, Jevne, Kollstad og Dolva (2020). Arbeid som trening og mening – fra skole til arbeid for unge voksen med Downs syndrom. *Spesialpedagogikk* 4, 63-74.
- Kleiven & Dolva (2021). Ferdighetsutvikling over tid hos barn med Downs syndrom: En norsk erfaring med data fra PEDI. *Ergoterapeuten* 5, 28-34.
- Jevne, Kollstad & Dolva (2021). The perspective of emerging adults with Down syndrome – on quality of life and well-being. *Journal of Intellectual Disabilities*, online first 1-14.